

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»</p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 073 «Менеджмент» Освітня програма - «Менеджмент»</p>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Варченко Ольга Миронівна Посада: проректор з наукової та інноваційної діяльності, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 130 ауд. (кафедра фінансів, банківської справи та страхування). E-mail: Olga.Varchenko@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: +380676043412</p>
Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» є однією з фундаментальних при вивченні здобувачами інших дисциплін, оскільки одержані майбутніми магістрами знання з курсу повинні стати основою при здійсненні ними професійної діяльності в області: управління фінансовими ресурсами підприємств і організацій різних форм власності, формування фінансової стратегії, оцінювання вартості капіталу, управління фінансовими ризиками. Зроблено акцент на вивчення специфіки фінансового менеджменту суб'єктів господарювання аграрної економіки. Особливу увагу приділено питанням адаптації існуючих методів та підходів фінансового менеджменту до вітчизняної практики. Курс базується на розробках вітчизняної та зарубіжної фундаментальної і періодичної літератури, аналізі практичних</p>

	ситуацій (кейсів).
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін: «Менеджмент», «Фінанси підприємств», «Методологія й організація наукових досліджень», «Програмне забезпечення та інформаційні системи у менеджменті».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування комплексу теоретичних знань та професійних навичок щодо принципів, методів, засобів, механізмів та інструментарію системного фінансового управління організацією.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>РН 5.1. Вміти розробляти фінансову стратегію підприємства; визначати чинники та фінансові важелі впливу на створення вартості підприємства; обирати найбільш ефективні інструменти фінансового менеджменту у розрізі окремих об'єктів управління.</p> <p>РН 5.2. Вміти проводити фінансові розрахунки щодо управління окремими об'єктами за різними підходами та узагальнювати результати цієї оцінки для обґрунтування фінансових рішень.</p> <p>РН 5.3. Вміти розробляти довгострокову політику фінансування стійкого розвитку підприємства; раціональну політику управління структурою капіталу; фінансові плани з урахуванням виявлених факторів ефективності вартісного управління.</p> <p>РН 5.4. Мати навички щодо проведення аналізу впливу вартості капіталу на вартість підприємства та розробляти заходи щодо мінімізації фінансових ризиків та максимізації вартості власного капіталу.</p> <p>РН 5.5. Володіти навичками використання інструментів фінансового менеджменту в рамках антикризового управління.</p> <p>РН 5.6. Знати області фінансового моделювання, типи фінансових моделей та доцільність їх використання залежно від бізнес-цілей, типу корпорації та галузевих особливостей (зокрема, аграрних).</p> <p>РН 5.7. Знати методику та логіку побудови та використання фінансової моделі, загальноприйняті у професійній сфері правила, прийоми та інструменти фінансового моделювання.</p> <p>РН 5.8. Знати основні підходи до автоматизації фінансового моделювання в рамках різних корпоративних структур.</p> <p>РН 5.9. Мати навички розробки фінансових моделей для окремих структурних одиниць в середині корпоративної структури із урахуванням видів бізнесу та галузевих особливостей та консолідації окремих фінансових моделей та</p>

	<p>моделювання перспектив розвитку підприємства.</p> <p>РН 10. Вміння формувати структуру фінансового плану, складання прогнозної фінансової звітності підприємства, розрахунку прогнозних фінансових показників, здатність планувати та прогнозувати притоки та відтоки грошових потоків.</p> <p>РН 6.1. Здатність застосовувати методичний інструментарій прогнозування річного темпу та індексу інфляції.</p> <p>РН 6.2. Здатність приймати рішення щодо доцільності та ефективності вкладень у реальні та фінансові інвестиції підприємства.</p> <p>РН 6.3. Здатність до розробки та реалізації антикризових фінансових заходів.</p> <p>РН 6.4. Здатність управляти формуванням прибутку суб'єкта підприємництва.</p> <p>РН 6.5. Здатність формувати політику управління оборотними активами підприємства (виробничими запасами, грошовими активами, дебіторською заборгованістю).</p> <p>РН 6.6. Здатність формувати політику управління необоротними активами підприємства у рамках забезпечення розширеного відтворення ресурсного потенціалу.</p> <p>РН 6.7. Здатність формувати політику управління фінансовою структурою капіталу, вміти проводити розрахунки щодо оптимальної структури капіталу.</p> <p>РН 6.8. Здатність оцінити та обґрунтувати рівень ризику в процесі прийняття фінансових рішень.</p> <p>РН 8.1. Знати програмне забезпечення та джерела отримання необхідної фінансової інформації та вміти ними користуватися та здатність аналізувати фінансову звітність підприємства для обґрунтування та прийняття управлінських рішень.</p> <p>РН 8.2. Перевіряти на коректність отриману фінансову інформацію.</p> <p>РН 8.3. Використовувати фінансову звітність підприємства як інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.</p> <p>РН 8.4. Формувати інформаційне забезпечення щодо стану зовнішнього середовища.</p> <p>РН 8.5. Вміти використовувати комп'ютерні технології з метою пошуку необхідної інформації.</p> <p>РН 8.6. Володіння методами та навичками планування та прогнозування фінансових показників.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1.</i></p> <p style="text-align: center;">Теоретико-методичні засади фінансового менеджменту</p> <p>Тема 1.1. Теоретична сутність і організація фінансового менеджменту на підприємстві.</p> <p>Тема 1.2. Інформаційно-організаційне забезпечення фінансового менеджменту.</p> <p>Тема 1.3. Аналіз фінансових звітів суб'єктів господарювання.</p> <p>Тема 1.4. Теоретико-практичні засади управління витратами та прибутком на підприємстві.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 2.</i></p> <p style="text-align: center;">Управління об'єктами фінансового менеджменту</p>

	<p>Тема 2.1. Управління необоротними активами підприємства. Тема 2.2. Управління оборотними активами підприємства. Тема 2.3. Управління капіталом підприємства. Тема 2.4. Управління грошовими активами. Тема 2.5. Управління реальними інвестиціями. <i>Змістовний модуль 3.</i> Управління фінансовими ризиками на підприємстві Тема 3.1. Управління фінансовими інвестиціями. Тема 3.2. Управління фінансовими ризиками. Тема 3.3. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування. Тема 3.4. Антикризове фінансове управління на підприємстві.</p>																																										
Методи навчання	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал (спеціально підготовлені кейси щодо практичної реалізації принципів фінансового менеджменту у реальній практиці бізнесовими структурами), дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з розглядом реальних ситуацій із вітчизняної та зарубіжної практики. На практичних заняттях магістри проводять розрахункові завдання у рамках виділених тем і роблять відповідні висновки.</p>																																										
Види контролю та критерії оцінювання	<p>Оцінка за лекційне заняття може виставлятися за умови активності студента в дискусії. Оцінку на практичному занятті студент отримує за зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, виконання розрахункових завдань та зроблених до них висновків, активність під час дискусій. Під час модульного контролю оцінювання здійснюється за правильність відповідей на запитання та обґрунтовану відповідь на розгляд практичного кейсу, підсумкового контролю – засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»</p> <table border="1" data-bbox="587 1473 1457 1624"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="587 1675 1457 2027"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="5">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> <td rowspan="3">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал																																					
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100																																					
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																									
		іспит	залік																																								
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																								
82–89	B	Добре																																									
75–81	C	Задовільно																																									
64–74	D																																										
60–63	E																																										
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																									
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																									

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://cutt.ly/JErOhCw.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бланк, И. А. Основы финансового менеджмента: в 2 т. 4-е изд., стер. М.: Омега-Л, 2012. 2. Савчук В. П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент. М.: Companion Group, 2008. 880 с. 3. Фінансовий менеджмент: підручник / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк та ін; кер. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид. перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с. 4. Варченко О.М. та ін. Фінансовий менеджмент: підручник. К.: Хай-Тек Прес, 2013. 688 с. 5. Варченко О.М. та ін. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. 2-ге вид. перероб. К.: Хай-Тек Прес, 2019. 396 с.